

Rok 1928

5. ledna o 9^{hod} večer vyhořela dílna a skladiště Mořice Bleši č. 11.

Oheň

Šibřinky

21. ledna Sokolské šibřinky „V říši vodníkově“ s půlnoční scénou.

Vypůjčka

24. ledna vypůjčila si obec 130 000 Kč od spořitelny města Kroměříže na zaplacení stavební plochy u Slížan.

Mlékárna

29. ledna schůze zájemců stavby mlékárny v Morkovicích. Zástupci obcí Morkovic, Slížan, Počenic, Tetětic a Uhřic vyslovili se pro zřízení mlékárny v Morkovicích. Zvolen proto přípravný výbor: 5 členů z Morkovic a po 3 členech z ostatních obcí. Uvažovalo se o koupi starého panského pivovaru.

Komise k oslavě
10. výročí republiky

30. ledna ustavila se obecní komise, mající připravit důstojnou oslavu 10. výročí republiky, ze všech spolků a stran kromě komunistů, kteří odmítli účast.

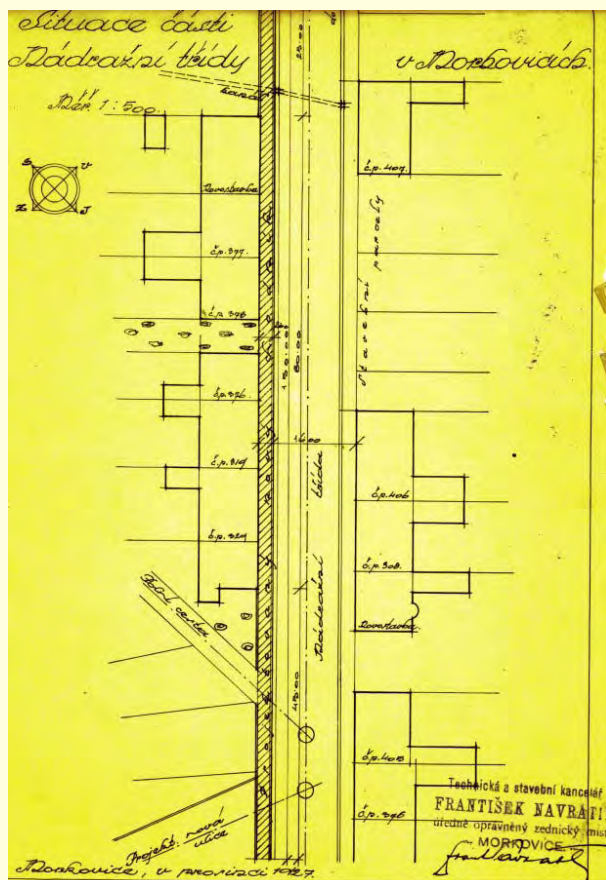
Chodník k nádraží

13. února předložen projekt na dlážděný chodník k nádraží 1 1/4 m široký za 12 000 Kč. Země povolila subvenci 1 200 Kč. Žádost za subvenci na postavení silnice na „Cimburku“ zamítnuta. Usneseno v obecním zastupitelstvu zároveň domáhati se zestátnění silnice ve směru Koryčany – Střílky – Morkovice – Kroměříž.

Obecní úřad v Morkovicích.
číslo:1805/30.

Váženému panu doktoru
Fr, Dedkovi,Zdoušky.

Dle usnesení obecního zastupitelstva provádí se v trati:Nádražní třída:úprava chodníků v průčelí domů.Obec došla příslušné obrubníky a majitelé jsou povinni upravit a položit řádné cementové neb kamenné chodníky a sice jednotného obcí nařízeného druhu.Provedení má být do 1.října t.r.
Jako právní majitel domu čp.452,vyzýváte se zdvořile, by jste nařízené provedení v této době zařídil.
v Morkovicích,dne 8.září 1930. V plné účtě:
K.



Obec. sad „Borek“

Z obecního sadu „Borka“ prodány stromy za 2 000 Kč. Na jejich místo vysadí se nový třešňový sad.

Koncert v Sokolovně

4. března uspořádal Sokol na počest 78. narozenin Masarykových koncert pěveckého volného sdružení z Vyškova.

Pozemek pro mlékárnu

5. března „Družstvu pro zřízení mlékárny“ darován stavební pozemek pod měšťanskou školou ve výměře 1/2 měřice a v ceně 4 000 Kč. (Zemský výbor později toto darování zrušil.)

„Mlékárenské družstvo“

11. března ustavující schůze valná „Mlékárenského družstva“

Opaření při vaření proutí

Při vaření proutí opařil se po pás v kotelně společenstva košíkářů dělník M. Ohnoutek. Ihned odvezen do nemocnice. Po dlouhém léčení vyvázl životem.

Postátnění silnice

18. března konána schůze zástupců obcí z linky Kroměříž – Dětkovice. Požadavek postátnění silnice Kyjov – Střílky – Morkovice (viz. shora) změněn v nový směr: Vyškov – Morkovice – Kroměříž. Samy Morkovice zaplatily v roce 1926 74 000 Kč na silničních přírážkách a přec jsou u nás nejhorší cesty na Moravě, jak si stěžoval i automobilový klub.

Školní divadlo





25. března se hrála obecná a měšťanská škola v Sokolovně výpravnou hru V. Sokolové: „Pohádka o zlatém klíči a živé vodě“.

Kurz knihovnický

22. dubna uspořádán v Morkovicích kurz pro knihovníky okresu zdouneckého. Vedl jej Jan Zona, knihovník z Morkovic, a Ant. Lejsek, knihovník z Kroměříže.

Valná hromada
místní dráhy

6. května valná hromada místní dráhy. Za ministerstvo přítomen min. rada Jan Trnka jako vládní komisař dráhy. Za moravský zemský výbor (1 200 akcií) dr. Moučka, za obec Morkovice (500 akcií) starosta a dva radní, za obec Slížany (80 akcií) starosta. Zvolena opětně táž správní i dozorcí rada. Z čistého zisku 76 187,06 Kč vyplácena 10% dividenda (20 Kč) na akcii prioritní a 6% (12 Kč) na akcie kmenové. Zbytek 21 000 Kč převede se na rok 1929. Vedle toho dáno 100 000 Kč do fondu investičního (má teď 145 000 Kč). Dopraveno v roce 1927 celkem 54 000 osob (v roce 1926 – 58 000 osob). Elektrizace morkovského nádraží stála 17 000 Kč, elektrizace vagonů – na podzim 1926 – celkem 20 000 Kč. Dráha je 3. rok aktivní. Pasivní byla proto tak dlouho, že se po válce investovalo mnoho, poněvadž za války se nic neopravovalo.

Jesle

Místní školní rada žádá zřízení jeslí pro děti. Usneseno dáti patřičnou položku do rozpočtu jako „dar obce dětem v jubilejním roce republiky“.

Státní pozemkový úřad přidělil zmlou pod rybníkem obci. Obec prohlásila, že přijme zmlou a břeh, který drží rybník, jen tehdy, bude-li jí přidělen i rybník. Pozemkový úřad však o rybníku již rozhodovati nemohl, protože parcelace velkostatku byla ukončena.



pohled z prasklické cesty 23.8.1928

Studny, hřbitov

Poněvadž si obecní lékař stěžoval na otevřené studny v Morkovicích, usneseno naříditi občanům z okolí veřejné studny, aby s podporou obce a´ 100 Kč opatřili je sami řádnými pumpami. Jinak se studna zahází, neboť nelze trpěti, aby se voda nabírala nadále hákem, přičemž se ponořují do vody nečisté putýnky.

Dále žádal lékař rozšíření hřbitova, na němž jsou dnešní poměry neudržitelné. Poněvadž správa římsko-katolického hřbitova nemá na rozšíření peněz, provedou je po dohodě obce Morkovice a Slížany, při čemž si vyhradí zástupce ve správě hřbitova.

Drůbež na ulici

Každoročně byl vydán zákaz pouštění drůbeže do ulic. Aby opět nebyl zbytečný, bude nad zákazem dohlížeti polní hlídač. Z každého kusu drůbeže na ulici chyceného zaplatí majitel pokutu 1 Kč, z čehož polovinu dostane hlídač.

Čestní občané

29. května obecní zastupitelstvo ve zvláštní schůzi zvolilo jednomyslně čestnými občany městyse Morkovic MUDr. Jana Zapletala, obvodního lékaře v Morkovicích, za zásluhy na poli humánním a kulturním, vykonávané po 37 let, a P. Antonína Přecechtěla, bývalého kaplana v Morkovicích, nyní faráře v Partutovicích u Hranic, který má největší zásluhu o to, že místní dráha do Nezamyslic byla před válkou vystavena a tím hospodářský rozvoj obce netušenou měrou povznesen.

Mudr. Jan Zapletal narodil se 16. června ve Věžkách u Kroměříže. Vystudoval německé piaristické gymnázium v Kroměříži, pak lékařskou fakultu Karlovy univerzity v Praze, kde 17. června 1891 promoval. Jako externí lékař sloužil v nemocnici v Brně. Od 1. května 1892 ustanoven obvodním lékařem v Morkovicích, kde působí až dosud.



P. Antonín Přecechtěl narozen v roce 1873 v Srbcích, vysvěcen na kněze r. 1898. V Morkovicích působil jako kaplan od r. 1902 – 1913.

Den matek

3. června „Ochrana matek a kojenců“ pořádala den matek.

Obecní dávky

Dávka z piva zvýšena z 8hal na 10hal (na 1 litr piva). Zavedena nová obecní dávka z nájemného. Zemský výbor navrhl řadu dalších dávek, z nichž přijaty a zavedeny: dávka z karet, domina a kuželek a zamítnuty dávky ze psů, z úředních úkonů na obci a poplatky stavební.

Masarykův podpis

23. května navštívil prezident Masaryk oficiálně město Kroměříž. Přijel tam autem přes Vyškov – Těšany – Kojetín. Pro špatný stav silnic našich byl vyloučen jeho průjezd Morkovicemi. V Kroměříži pozdraven byl také zástupcem okresu zdouneckého, tam putovaly také zástupy lidstva a školních dětí z našeho kraje. Proto také předložena mu ku podpisu tato pamětní kniha. Pan prezident podepsal se tu na straně 107 po obědě na zámku kroměřížském.

Komenského třída

Během července upravena silnice v Komenského třídě. V zatáčce rozšířena o kus zakoupené zahrady.

Nový zvon „Marie“



svěcení zvonu Maria



2. září posvěcen a vytažen na věž nový zvon „Marie“. Váží 420 kg, hlava 100 kg. Zakoupen za 12 000 Kč od fy Manoušek v Brně. Čte se na něm nápis „Jsem pořízen roku 1928 dobrovolnou sbírkou katolických farníků morkovských. P. Maria, rodičko boží, oroduj za nás!“

Reiffaisenka

3. září konána slavnost 25. letého výročí založení místní Reiffaisenky. Čestný občan P. Antonín Přecechtěl měl při té příležitosti odpoledne národopisnou přednášku.

Výstava králíků

8. – 10. září výstava králíků, drůbeže a holubů v Hospodářském družstvu.

„Široká“

12. října upravena nákladem 13 236 Kč obecní studně „Široká“ a studně před č. 59 na Novosadech. Zároveň zrušeny studny č. 78 a 263. Ostatní studny budou udržovati uživatelé.

28.X.1918-28



úprava scény v Sokolovně

28. října oslaveno 10. výročí republiky slavnostní schůzí obecního zastupitelstva, na níž svolána sláva Masarykovi a lepší budoucnosti našeho národa. Po schůzi konán průvod přes městečko, jehož se zúčastnily všechny místní spolky. Na náměstí po vzpomínce na padlé přednesl slavnostní řeč učitel M. Breuer. Obec darovala pro chudé žáky v každé třídě 100 Kč. V Sokolovně odpoledne přednášel řídící učitel z Prasklic Laikep, účastník bitvy u Zborova. Z Kroměříže došla štafeta, uložena v archivu.

Oběšení

5. listopadu oběsil se na Kopaninách František Horák, vulgo „Flétnista“, narozen 1863.

Mlékárna



14. listopadu uvedena v činnost akciová rolnická mlékárna, postavená právě nákladem 220 000 Kč.

Poklad na „Kamenné“

Téhož dne našel Jindřich Foltýn z Hrádku při orání na poli „Kamenná“ hrnec grošů Jana Lucemburského a Karla IV. Ojediné kusy Václava II. a několik grošů míšenských. Všechno bylo 3 300 kusů a vážily 12 1/2 kg. Rozprodány byly zájemcům.

Opereta

25. – 26. prosince sehrál Sokol operetu „Podzimní manévry“ za spoluúčinkování herců Kroměřížského ochotnického spolku.

Nové domy



dům na náměstí vedle Fortny (č.p. 212) zvaný "Rybárna" před zbořením v srpnu 1928

čís. 446	Jan Vysloužil	čís. 455	Josef Štěpánek
čís. 447	František Bleša	čís. 456	Jan Derka
čís. 448	Jan Štětina	čís. 457	Vilém Lukáš
čís. 449	Stanislav Malý	čís. 458	František Brablík
čís. 450	Fa Vilém Pátík a synové	čís. 459	Jiří Ředina
čís. 451	Leopold Křepelka	čís. 460	František Pektor
čís. 452	Josef Zapletal	čís. 461	Jindřich Šiška
čís. 453	Rol. družstevní mlékárna	čís. 462	František Štefan
čís. 454	Eduard Zápařka		

Poslední „dochovice“

V červnu odstraněna poslední dochem krytá střecha v Nádražní třídě č. 178. Zůstává poslední „dochovica“ na chlévě Ant. Churého č. 127 (Nový Svět) a na stodole č. 67 (Krátká ulice).



stodola s doškovou střechou, která patřila k domu v ul. Krátká č.p. 67

Spořitelna

Filiálka Spořitelny města Kroměříže v Morkovicích vykazuje za rok 1928 vkladů 1 500 000 Kč a půjček 2 660 000 Kč.

Přirážky

Obecní přirážky v roce 1928 300%, obecní přirážky na dani domovní 184%.

Klimatické poměry v roce 1928.

Měsíc	Srážky v mm	Jasně dny	Zamračeno	Prům. teplota	Nejvyšší a nejnižší teplota °C	
Leden	2,80	3	28	+0,6	3. -15,0	15. +13,5
Únor	35,00	6	23	+2,4	23. -10,2	1. +13,5
Březen	19,50	8	23	+4,4	17. -12,2	4. +19,5
Duben	34,60	6	24	+11,8	14. -1,3	29. +29,5
Květen	63,30	9	22	+15,6	12. +0,8	30. +31,5
Červen	82,50	8	22	+18,7	2. +1,6	10. +38,6
Červenec	17,50	17	14	+24,9	9. +14,6	6. +42,0
Srpen	55,10	11	20	+21,4	31. +10,5	25. +32,5
Září	56,80	12	18	+15,9	25. +6,4	10. +36,3
Říjen	25,10	8	23	10,5	17. -2,0	28. +22,4
Listopad	66,20	3	27	+8,1	29. -0,6	1. +23,6
Prosinec	30,10	4	27	-2,2	21. -13,5	12. +7,9
Průměr	489,50	95	271	+11,36		

Počasí v letech 1922
– 1926

	Srážky v mm	Jasně dny	Zamračeno	Průměrná teplota
1922	546,0	180	185	
1923	530,9	168	193	
1924	459,4	193	173	
1925	628,0	151	214	9,93 °C
1926	717,8	130	235	10,12 °C



„Ledování“ na Ovčáčku, Vánoce 1928

Sňatky, porody

	Počet porodů	sňatků
Římsko-katol.:	46	8
Československých:	10	7
Bez vyznání:	0	3
Celkem	56	18

Počet úmrtí : 25